

ИЗКУШЕНИЯ В ПУСТИНЯТА

Още в самото начало на публичната дейност на Исус, веднага след тържественото обявяване от Отца на Йордан, Сатаната идва при Исус в пустинята с намерение да го изкушава. Това става, след като Исус се е оттеглил в самотата на пустинята и там се моли и пости четиридесет дена и четиридесет нощи. Очевидно е готов, в най-интимно сливане с Отца, себеотрицание и епитимия, да се противопостави на примките на Лукавия.

Първата клопка на изкусителя гласи: „Ако си Божии син, заповядай тези камъни да станат хлябове“ (Матей, 4,3). Отговорът на Исус е: „Писано е: «Не само с хляб ще живее човек, а с всяко слово, което излиза от Божиите уста»“ (Матей, 4,4). Няма съмнение, че изкусителят, по свое усмотрение, се е постарал да избере най-подходящия момент. Това е моментът на физическото изтощение на Исус.

Когато човек е изтощен и гладен, нормално е да му е необходима храна. Но тук трябва мъдро да се разпознае клопката на Лукавия. С него винаги трябва да бъдем нащрек! Всъщност, много грехове в нашия живот горе-долу така започват: лекомислие, малки отстъпки пред плътските усещания, отдаване на плътски наслаждения и т. н., а всичко това под маската на позволеното. Всичко това често се придружава от опит за оправдание: „Ами всички така правят, всички така постъпват!“ А Сатаната е толкова изкусен. Той не иска веднага да се покаже и разкрие; не иска да го разпознаем като паднал ангел в състояние на бунт. Напротив, той най-вече предпочита да се представя като ангел на

светлината, представя се като милосърден, милостив, състрадателен. На Христос, който е изтощен от глад, предлага да яде. Значи, да засити глада. Че какво по-нормално от това? Но не става дума за това. Христос е Бог и забелязва опасността, която се крие тук. Заради нуждите на тялото човек е в опасност да пренебрегне духа. Колко хора днес за нищо друго не мислят, освен как да напълнят стомаха си и да удовлетворят плътските си страсти, а душата оставят празна, без Бога! Исус е можел да направи чудо; именно той на два пъти ще нахрани хиляди хора в пустинята, като умножи хлябовете! Обаче тук става дума за подла клопка. И затова отговорът на Исус е категоричен, решителен и не допуска никаква отстъпка: „Не само с хляб ще живее човек, а с всяко слово, което излиза от Божите уста“ (Матей, 4,4).

Следва втора атака. Трябва да знаем, че Сатаната никога не се смята за победен. След като първата му клопка не успява, той повиква Исус да се качи с него върху Ерусалимския храм. Тогава му казва: „Ако си Божи Син, хвърли се долу! Защото е писано: «Ще заповяда на ангелите си за тебе; и на ръце ще те вдигнат, да не би да удариш о камък ногата си»“ (Матей, 4,6), с други думи, да не си счупиш крака. Тук се крие още по-лицемерна клопка. В тези думи на Сатаната се крие грехът на тщеславието. Предлага на Исус да направи сензация пред множеството – салто мортале. Всички ще го аплодират, всички ще му се възхищават и ще започнат да го прославят. Хората са жадни за сензации. Хората желаят да имат свои идоли, с които с удоволствие се отъждествяват: певци, актьори, спортисти... Хората и днес са като в древния Рим, «гладни за хляб и зрелища». Отговорът на Исус е, както и при първия случай, остър,

решителен и безкомпромисен. Исус отговаря на съблазнителя: „Писано е още: «Да не изпитваш Господа, твоя Бог»!“ (Матей, 4,7). Ако Исус беше удовлетворил изкусителя, това би значело смяна на ролите, т.е. да дадеш на създанието ролята на Създателя. Сатаната е разярен, бесен, защото втори път претърпява неуспех. Не успява да убеди Исус да извърши чудо по негово предложение.

И следва трета атака на изкусителя. Тази е най-страшната. Сатаната навежда Исус на грях, който погубва човека за вечността: „Пак го завежда дяволът на една много висока планина, показва му всичките царства на света и тяхната слава и казва му: «Всичко това ще ти дам, ако паднеш да ми се поклониш»“ (Матей, 4,8-9). Само какво безумие има в думите на Сатаната! Той си въобразява, че всичко е негово. А всъщност, той няма нищо. Толкова много неща обещава той на човек: успех, слава, популярност, власт, богатство, щастие, напредване, удоволствия. И след това, накрая, отнема му всичко това, докарвайки го до ръба на пропастта. А редовната му стратегия е да убеди човека, че всичко е изгубено, че животът му няма вече никаква стойност нито смисъл и остава само една крачка до решението човек да посегне на живота си. Не сме ли свидетели в това наше време на все по-чести самоубийства, особено сред младите хора?

Исус и за трети път много решително отхвърля клопката на Сатаната: „Махни се, Сатана! Защото е писано: «На Господа, своя Бог да се покланяш и само нему да служиш»!“ (Матей, 4,10). Само каква сила и решителност има в тези думи на Исус! В тях се крие толкова важна житейска поука за толкова много хора, които се кланят единствено на идоли, фалшиви богове:

на идола на парите, на идола на псевдонауката, на идола на плътските удоволствия, на идола на влиянието и властта, на идола на кариерата, на идола на популярността и престижа, на идола на наркотиците и алкохола и т. н.

Във всички тези съблазни, с които Сатаната изкушава Исус, се крие всъщност клопката да се приеме желанието на тялото, света, Дявола (храна, успех, власт...), с която Сатаната иска да покори духа. А целта му е да отклони от Бога и да погуби душата. Стариият Адам избрал обещанието на Сатаната; Новият Адам, Христос, избира послушание към Бога, въпреки че това ще го доведе до ужасна смърт на кръста.

Кой би могъл да преброи душите, които днес Сатаната държи под своя власт именно чрез такива примки?! Всички онези, които са му повярвали, са били прелъстени от неговите лъжливи обещания, а сега той ги държи като роби, неосъзнати и „слепи“, често „оковани с вериги“. Затова св. Йоан на три пъти в своето Евангелие му дава името **«княз на този свят»**¹⁰. А Исус идва при нас, за да разруши тази сатанинска власт, която Лукавият има над много хора, които са повярвали на подлите му съблазни; за да разруши неговата мощ, да разкъса «веригите», с които Дяволът е оковал хората, и да даде на любимото си същество освобождение и живот. Затова казва на учениците си: „сега князът на този свят ще бъде изхвърлен вън“ (сравни Йоан, 12,31).

10 Йоан, 12,31, Йоан, 14,20, Йоан, 16,11 (Бел. прев.)